

Dosarul nr. 2ra-304/23

2-21134050-01-2ra-22022023

Instanța de fond: Judecătoria Bălți, sediul central – A. Donos

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – I. Grosu, A. Ciobanu, A. Garbuz

ÎNCHEIERE

20 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „CET-Nord” împotriva lui Leonid Copacinschi și Ludmilei Copacinschi cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative de energie termică și cheltuielile de judecată,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți prin care s-a respins cererea de apel declarată de Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi, s-a menținut hotărârea din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

constată:

La 09 septembrie 2021 Societatea pe Acțiuni „CET-Nord”, în continuare (SA „CET- Nord”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Leonid Copacinschi și Ludmilei Copacinschi, prin care a solicitat încasarea datoriei pentru pierderile normative de energie termică în sumă de 918,71 lei și a cheltuielilor de judecată suportate pentru plata taxei de stat în sumă de 270 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată SA „CET- Nord” a indicat că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, bunul imobil cu numărul cadastral xxxxx, amplasat în mun. Bălți, str. xxxxx, aparține cu drept de proprietate lui Leonid Copacinschi și Ludmilei Copacinschi.

Societatea reclamantă a menționat că încăperea nominalizată a fost debransată integral de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică. Astfel, conform calculului efectuat, pe parcursul perioadei 01 noiembrie 2019 – 01 aprilie 2021 s-a creat o datorie în sumă totală de 918,71 lei, cu titlu de energie termică și pierderi normative de energie termică, care la moment nu este achitată. Calculul a fost efectuat în mărime de 10% pentru suprafața încăperilor deconectate.

Existența pierderilor normative de energie termică se demonstrează prin actul de cercetare nr. 2549-II din 18 martie 2016, care confirmă că sistemul centralizat de alimentare cu energie termică trece prin locurile de uz comun a blocului și anume subsolul blocului este traversat de coloanele tur și retur. Orice clădire, inclusiv și blocurile locative, din punct de vedere termotehnic, reprezintă un sistem integrat. Sistemele de încălzire a blocurilor locative existente au fost proiectate și construite

pentru a funcționa ca un sistem unic. Iar pentru încăperea ce aparține pârâților reiese din informația ce privește calculele pentru energia termică, pentru fiecare lună separat a perioadei de referință, care includ perioada de referință, consumul total pe casă, conform contorului, prețul unei Gcal și suma calculată.

Totodată, societatea reclamantă a menționat că faptul consumului energiei termice de către blocul locativ din str. xxxxx, mun. Bălți se confirmă și prin actele de consum a energiei termice pentru perioada vizată în acțiune și calculul sarcinii termice pentru încăperile vizate în acțiune.

În legătura că Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi nu și-au onorat obligațiile pecuniare, au format o datorie în sumă de 918,71 lei.

SA „CET-Nord” a intervenit în mod amiabil pentru soluționarea litigiului, expediind la 10 iunie 2021, la 27 iulie 2021, la 28 februarie 2020, la 29 mai 2020, la 05 martie 2021 și la 10 iunie 2021, la adresa de domiciliu a pârâților prescripții cu solicitarea de a achita datoria în termen de 10 zile calendaristice, care au fost lăsate fără răspuns. Toate acțiunile de soluționare a litigiului pe cale amiabilă au eșuat, unica posibilitate de valorificare a drepturilor privind încasarea datoriei fiind înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

Prin încheierea Judecătoria Bălți, sediul Central din 13 septembrie 2021 a fost acceptată, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de SA „CET-Nord” împotriva Ludmillei Copacinschi și lui Leonid Copacinschi cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative de energie termică și cheltuielile de judecată. (f.d.51)

Judecătoria Bălți, sediul Central prin încheierea din 19 noiembrie 2021 a dispus examinarea în ordine generală a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de SA „CET-Nord” împotriva Ludmillei Copacinschi și lui Leonid Copacinschi cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative de energie termică și cheltuielile de judecată. (f.d.70)

Prin hotărârea din 17 februarie 2022 a Judecătoria Bălți, sediul central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „CET-Nord”, s-a încasat în mod solidar, de la Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi în beneficiul SA „CET-Nord” datoria pentru pierderile normative de energie termică pentru perioada noiembrie 2019 – aprilie 2021 în sumă de 918,71 lei și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în sumă de 270 lei. (f.d. 108,111-114)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată, în termen la 09 martie 2022, de către Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi. (f.d.110)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 20 octombrie 2022 a respins cererea de apel declarată de Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi, a menținut hotărârea din 17 februarie 2022 a Judecătoria Bălți, sediul Central. (f.d.145,146-150)

Instanțele de judecată, reținând prevederile art.774, alin.(1), art.776, art.1376 din Codul civil, în colaborare cu art. 3, alin.(1), art.10, lit. b), art.25 alin.(1) din Legea nr.1402 din 24 octombrie 2002 cu privire la serviciile publice de gospodărie comunală și pct.5, lit. a), pct.17 și pct. 18 din Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, au concluzionat că cererea de chemare în judecată este întemeiată, deoarece s-a constatat că bunul imobilul din speță, aparține cu drept de proprietate lui Leonid Copacinschi și Ludmillei Copacinschi și reprezintă o încăpere locativă, care este deconectat de la sistema centrală de încălzire.

Totodată, instanțele de judecată au reținut că în urma acestui fapt pentru bunul imobil menționat s-a acumulat o datorie pentru pierderile normative, calculată, conform pct.8¹ al anexei nr.7 din Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, în mărime de 10% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine).

Astfel proprietarii imobilului urmau să achite plata pentru pierderile normative de energie termică, deoarece au calitate de consumatori/beneficiari, iar prin neexecutarea acestei obligații au înregistrat o datorie la plata pierderilor normative pentru energie termică în sumă de 918,71 lei.

Instanțele de judecată au mai reținut că apartamentul menționat este parte componentă și indispensabilă a blocului locativ și are caractere tehnice comune imobilului din care face parte, care generează efecte juridice prescrise în mod imperativ de lege și care au fost sau trebuiau să fie percepute de Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi la momentul când au devenit titulari al dreptului de proprietate a apartamentului în cauză.

Mai mult, instanțele de judecată au constatat că Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi nu au prezentat nici o probă care ar confirma că facturile de plată pe perioada invocată în acțiune, noiembrie 2019 - aprilie 2021, au fost contestate și anulate în ordinea stabilită.

Argumentele precum că prin Hotărârea Curții Constituționale nr.4 din 3 martie 2022, au fost declarate neconstituționale punctele 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din Anexa nr. 7 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, a fost respins de către instanța de apel, din motiv că potrivit dispozitivului acestei hotărâri, efectele prezentei hotărâri se aplică începând cu data de 1 mai 2022, pe când acțiunea este înaintată pentru neonorarea obligațiilor de către pârâți în perioada noiembrie 2019 – aprilie 2021.

Împotriva deciziei instanței de apel au depus recurs Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond. (f.d. 155-165)

În motivarea recursului Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi au indicat că instanța de apel a admis constatări eronate ce nu corespund informației din materialele anexate la dosar, fapt ce a dus la adoptarea unei decizii în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Recurenții au menționat că prin actele judecătorești contestate a fost calificată și acceptată greșit calitatea de debitor a lui Leonid Copacinschi și Ludmillei Copacinschi, în lipsa a căruia temei legal. Prin decizia motivată instanța de apel s-a abținut să dea un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda recurenților posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, astfel, au considerat că decizia adoptată de instanța de apel este nemotivată.

În acest sens Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi au relatat că instanța de apel nu a luat în considerare că, de SA „CET-Nord” nu a prezentat proba prevăzută de lege ce ar determina izvorul legal al nașterii obligației ce urmează a fi executată de către recurenți și anume - contractul încheiat între părți - fapt ce contravine inclusiv art. 122, alin. (1) din Codul procedură civilă.

În opinia recurenților instanța de apel eronat și-a întemeiat aprecierea și a aplicat prevederile art. 1376 din Codul civil, art. 25 din Legea nr.1402 din 24 octombrie 2002 cu privire la serviciile publice de gospodărie comunală și pct. 8¹ al anexei nr. 7 din Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, deoarece calificarea persoanelor

fizice Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi drept debitori de către instanța de apel în lipsa unui temei de drept este arbitrară și ilegală.

Instanța de judecată nu a reținut faptul că SA „CET- Nord” nu este justificată de a acționa direct în judecată recurenții, ci, eventual întreprinderea în a cărei gestiune se află condominiul sau asociația de proprietari în condominiu. Prin urmare, acțiunea a fost îndreptată către pârâții necirespunzători.

La fel, au menționat dezacordul cu concluzia instanței de apel precum că recurenții urmau să conteste în ordinea stabilită și să anuleze facturile de plată expediate de SA „CET- Nord”, or, acestea nu pot produce nici un efect juridic prin prisma art. 359 din Codul civil, din motiv că condiția de prestare a serviciului consumatorului este doar în bază de contract, recurenții nu sunt obligați de a contesta o factură ce nu poate produce efecte juridice.

Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi au relatat că încăperea izolată ce aparține recurenților a fost debransată integral de la sistema centralizată de încălzire încă în anul 2001 de către foștii proprietari, respectiv, careva raporturi între SA „CET- Nord” și foștii proprietari cu privire la prestarea serviciilor au fost stinse în anul 2001.

Astfel, raportul juridic, situația juridică s-a consumat, s-a stins, precum și efectele acestuia, încă în anul 2001, respectiv, în prezent, nu poate lua naștere nici un fel de raport atât direct cât și indirect care poate deriva din raportul juridic inițial ce a fost stins. Cu atât mai mult că, la momentul stingerii raportului juridic între părți nu era prevăzută nici un fel de plată pentru furnizarea energiei termice indirecte.

În opinia recurenților instanța de apel urma să ia în considerare faptul că între SA „CET-Nord” și Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi nu există un contract încheiat cu privire la prestarea unui anumit serviciu, iar prin efectul Hotărârii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 nu se poate crea careva obligații, deci, calificarea recurenților drept consumator și debitor constituie o eroare gravă de drept admisă, un abuz de drept și încălcare a dreptului consumatorului.

La 06 martie 2023 SA „CET-Nord” a expediat în adresa Curții Supreme de Justiție referință asupra recursului înaintat de către Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil. (f.d.176-177)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la data de 20 octombrie 2022, notificată recurenților la data de 09 ianuarie 2023. (f.d. 152)

Recursul declarat de către Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi la 07 februarie 2023, este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Verificând temeiurile recursului completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității recursului constă în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, 07 februarie 2023.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 07 februarie 2023, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 07 februarie 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din analiza recursului declarat rezultă că Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi a invocat temei de admisibilitate încălcat normele de drept material și faptul că instanța de apel eronat a calificat raportul juridic dintre părți, admitând nașterea/existența unui raport juridic între părți și a încălcat principiul securității raporturilor juridice, care este un principiu fundamental într-un stat de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432 din Codul de procedură civilă, or nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 07 februarie 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit asemenea circumstanțe.

În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1), (2), art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440, alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Leonid Copacinschi și Ludmila Copacinschi împotriva deciziei din data de 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă